

# TRÍCH YẾU LUẬN ÁN TIẾN SĨ

## a) TÓM TẮT MỞ ĐẦU:

- Tên tác giả: VÕ TUẤN NHÂN
- Tên luận án: *Di động xã hội của cộng đồng khoa học ở khu vực Đà Nẵng-Quảng Nam-Quảng Ngãi*
- Ngành khoa học của luận án: Xã hội học - Mã số: 5.01.09
- Cơ sở đào tạo: Trường Đại học Khoa học xã hội và Nhân văn (Đại học Quốc gia Hà Nội)

## b) NỘI DUNG LUẬN ÁN:

**\* Mục đích nghiên cứu:** Luận án *nhằm* góp phần làm rõ:

- Một số cơ sở lý luận và phương pháp luận nghiên cứu *di động xã hội* (ĐĐXH) của *cộng đồng khoa học* (CĐKH);
- Nhận diện sự ĐĐXH của CĐKH ở khu vực Đà Nẵng-Quảng Nam-Quảng Ngãi (viết gọn: Đà Nẵng-Quảng Ngãi) theo các chiều hướng chủ yếu trong thời kỳ đổi mới;
- Trên cơ sở đó, đề xuất các giải pháp điều chỉnh, tạo hướng ĐĐXH thích hợp, mở ra cơ hội phát triển cho CĐKH phục vụ sự nghiệp công nghiệp hoá-hiện đại hoá Đà Nẵng-Quảng Ngãi nói riêng và miền Trung nói chung là khu vực cần được ưu tiên trong giai đoạn hiện nay để đảm bảo cho sự phát triển bền vững đất nước.

**\* Đối tượng nghiên cứu :**

*Đối tượng nghiên cứu* của luận án là: Sự di động xã hội của cộng đồng khoa học ở Đà Nẵng-Quảng Nam-Quảng Ngãi.

Khách thể nghiên cứu là CĐKH ở Đà Nẵng-Quảng Nam-Quảng Ngãi, bao gồm những người có trình độ chuyên môn: cao đẳng, đại học, trên đại học.

**\* Phương pháp nghiên cứu :**

- Phân tích tài liệu
- Điều tra bằng bảng hỏi: Dung lượng mẫu được xác định trên cơ sở mẫu lựa chọn ngẫu nhiên tỷ lệ thuận với quy mô CĐKH ở từng tỉnh thành: Đà Nẵng 214 người, Quảng Nam 104 người, Quảng Ngãi 128 người; tổng cộng 446 người.
- Quan sát (tham dự và không tham dự, trong bối cảnh tự nhiên)
- Phỏng vấn sâu (24 cuộc phỏng vấn sâu cá nhân)
- Thảo luận nhóm tập trung (15 cuộc thảo luận nhóm tập trung)
- Phương pháp chuyên gia (quá trình thảo luận định tính và định lượng).

**\* Kết quả chính của luận án:**

- Vận dụng lý thuyết Xã hội học về DĐXH để nghiên cứu thực nghiệm xã hội về DĐXH của CĐKH được tiến hành tại 3 tỉnh thành miền Trung, vốn là khu vực còn rất trống vắng các nghiên cứu xã hội học.

- Nhận diện được thực trạng cơ cấu; động thái, xu hướng chủ yếu về DĐXH của CĐKH ở Đà Nẵng-Quảng Ngãi trong thời kỳ đổi mới; bước đầu làm rõ một số đặc điểm về DĐXH của CĐKH trên địa bàn nghiên cứu.

- Đề xuất một số giải pháp điều chỉnh, tạo luồng DĐXH thích hợp để phát triển CĐKH ở khu vực Đà Nẵng-Quảng Ngãi và miền Trung nói chung; là khu vực có tính đặc thù, cần được ưu tiên trong chính sách hiện nay để bảo đảm cho sự phát triển kinh tế -xã hội bền vững, đẩy mạnh sự nghiệp công nghiệp hoá-hiện đại hoá đất nước.

Kết quả của luận án có thể dùng làm tài liệu tham khảo cho việc dạy-học Xã hội học về *đi động xã hội* và xã hội học khoa học cho sinh viên, các lớp tập huấn chuyên đề về nguồn nhân lực khoa học. Luận án có thể là tài liệu tham khảo hữu ích cho các nhà hoạch định chính sách về nhân lực khoa học, quản lý khoa học và công nghệ.

**\* Kết luận:** Luận án đã phân tích, chứng minh và khẳng định được giả thuyết nghiên cứu. Trong thời kỳ đổi mới, đất nước ta chuyển từ cơ chế tập trung quan liêu bao cấp sang kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa, đã làm tăng lên sự DĐXH của CĐKH ở khu vực Đà Nẵng-Quảng Ngãi. Di động xã hội của CĐKH diễn ra theo hướng gia tăng theo trình độ phát triển kinh tế-xã hội, theo hướng từ nông thôn đến đô thị nhỏ và từ đô thị nhỏ đến đô thị lớn. Trong phạm vi 3 tỉnh thành khảo sát những người có trình độ khoa học cao thường ít di chuyển đến và có xu hướng di chuyển đi nơi khác nhiều hơn. Trong thời kỳ đổi mới cùng với sự tăng lên về số lượng của cộng đồng khoa học, có sự nổi lên các hiện tượng: di chuyển theo lĩnh vực hoạt động, thành phần kinh tế, hiện tượng đa vai trò-vị thế việc làm, nghề nghiệp, di động xã hội theo cấu trúc trong cộng đồng khoa học khu vực Đà Nẵng-Quảng Ngãi.

**Người hướng dẫn chính:**

**Nghiên cứu sinh:**

PGS.TS. CHUNG Á

VÕ TUẤN NHÂN